Dienraščio Vienybės 2-jų metų sukakties atžymėjimui paskelbtas dienraščio platinimo vajus, paremtas didelėmis dovanoms skaitytojams.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

Kiekvienas geros valios lietuvis privalo dirbti tautinius darbus. Svarbiausias lietuvybės palaikymui darbas—platinimas tautinės spaudos.

LIII. METAI. 32 (621) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1939 M., VASARIO-FEBRUARY 8 D. KAINA 3 CENTAI

New York Public Library 470 Fifth Ave.

ŠIANDIEN

ŲTik 82 dienos
Parodykim vaišingumą
Mūsų tautiniai šokiai

JUOZAS GRAJAUSKAS

Netrukus New Yorke bus atidaryta Pasaulinė Paroda. Visiems žinoma, kad paroda oficialiai bus atidaryta šių metų balandžio 30 dieną. Todėl dabar jau laikas Amerikos lietuvių organizacijoms, kurios nori, kad parodos proga atvykę svečiai iš Lietuvos jų kolonijas aplankytų, turi dabar apie tai pranešti atatinkamoms įstaigoms.

Neabejojama, kad daugumas atvykę į parodą iš Lietuvos veikėjų ir šiaip svečių norės aplankyti Amerikos lietuvių didesnes kolonijas, susipažinti su mūsų ekonominiu bei kultūriniu gyvenimu. Atvykusius Lietuvos svečius kolonijose reikės priimti, juos pavežioti ir supažindinti su vietinės kolonijos gyvenimo sąlygomis, kultūriniu ir visuomeniniu veikimu. Kad sklandžiau šį reikalą atlikus, jau dabar laikas pradėti ruoštis. Dabar laikas organizuoti komitetus, kurie vėliaus išdirbę atatinkamą programą šį reikalą tvarkytų.

Amerikos lietuvius parvykusius tėvynėn Lietuvon visuomet labai gražiai ir vaišingai priima. Todėl ir Amerikos lietuviai atvykusius pas mus Lietuvos svečius turi pasiruošti gražiai sutikti. Mes turime jiems parodyti, kad tas Lietuvos vaišingumas yra įvertinamas ir, kad Amerikos lietuviai taip pat moka gražiai ir vaišingai priimti svečius, kaip kad Lietuvoje priima.

Tad neleiskime laiko veltui, nes jo nedaug teliko, bet pradėkim darbą, kad vėliaus nereikėtų raudonuoti.

Diena iš dienos lietuviai šokėjai gražiai garsina Lietuvos vardą pasaulyje. Nespėjo dar nublankti gražūs atsiliepimo žodžiai pasaulio lūpose apie gražų lietuvių pasirodymą Londono scenoje, kaip Vokietijos spauda gražiai aprašo apie lietuvaitės Danutės Nasvytytės pasirodymą vienoje iš Vokietijos plastinių šokių grupėje.

Mūsų tautiniai šokiai yra ypatingai gražūs — turiningi. Bet jie tik tada dvelkia savotišku gražumu, kada jie yra gerai išpildomi. Šiuo metu Amerikoje išpildomi lietuvių tautiniai šokiai yra persisunkę kažkokiu modernizmu. Daugelis šokikų grupių juos perdaug 'sudžiazavę".

Pasaulinėje Parodoje, rugsėjo 10 dieną, Lietuvių Dienos programoje, bus ne tik dainos, bet ir mūsų tautiniai šokiai. Apie chorų dalyvavimą šios dienos programoje daug rašoma, daug ginčinamasi. Bet niekas niekuo neprisimena apie tautinių šokių išpildymą. Šios programos dalies išpildymas yra tiek pat svarbus, kaip ir kiekvieno choro pasirodymas.

Geras šokių išpildymas reikalauja daug laiko ir dar daugiau darbo — intensyvaus darbo. Kad pasiruošti šiai dienai, kiekviena šokikų grupė turi neatidėliojamai pradėti šį darbą. Laikas mums parodyti tikrą lietuvių tautinių šokių grožį, tautinį jų atspalvį. Panaikinkime iš jų "Afrikos džiunglių judėsius". Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos programoje kiekviena dalyvių grupė atstovaus ne save, bet visą lietuvių tautą. Tad nepadarykime jai gėdos savais "džiunglių judėsiais".

CHAMBERLAIN UŽTIKRINO ANGLIJOS PAGALBĄ PRANCŪZIJAI

Prancūzijos interesai yra Anglijos interesai, ir anglai juos gins

Į Maskvą. — Bernard E. Smith, Wall Stryto finansininkas, kuris numatomas skirti Jungtinių Amerikos alstybių pasiuntiniu į Maskvą.

LONDON, vasario 7 d. — Akivaizdoje Ispanijos vyriausybininkų pralaimėjimo šiaurės Ispanijoje, Anglijos Ministras Pirmininkas Chamberlainas, vakar kalbėdamas Parlamente pareiškė, kad bet koks pasikėsinimas prieš Prancūzijos interesus, nežiūrint iš kur jis būtų, sudarys tokią padėtį, kad Anglija turės eiti Prancūzijai į pagalbą. Chamberlainas davė suprasti, kad šiuo metu Anglija yra tame pačiame laive, kaip ir Prancūzija. Jeigu laivas skęs, tai kartu su Prancūzija turi skęsti ir Anglija.

Ta proga jis pabrėžė, kad visa Anglijos kariuomenė karo laivynas ir karo aviacija yra pasiruošusi eiti Prancūzijai į pagalbą.

LIETUVIŲ MUZIKOS VAKARAS SUOMIJOS RADIJOFONE

HELSINKI. — Prieš kurį laiką Suomijos radijofone surengtas lietuvių muzikos koncertas buvo transliuojamas per visas Suomijos radijo stotis, kurių yra 10. Jau prieš koncertą suomių spauda plačiai apie tai rašė ir paskelbė pasikalbėjimus su koncertavusiais V. Jakubėnu ir K. Engertu. Pats koncertas turėjo didelį pasisekimą. Apskritai Helsinkio spauda nededa radijofono programos recenzijų, tačiau šį kartą beveik visi Helsinkio dienraščiai rytojaus dieną įdėjo net ir ilgus atsiliepimus. Ypač "Uusi Suomi", "Ajan Suunta" ir didelio dienraščio "Helsingin Sanomat" labai teigiamai atsiliepė apie pačius išpildytojus ir jų sugriežtus veikalus — Banaičio rapsodiją, Jakubėno serenadą ir kitus.

Už savo tautiečio palaidojimą, rabinai reikalauja 20,000 litų

KAUNAS. — Staigia mirtimi mirė žymus Kauno žydų pirklys M. Elšteinas, kuris Laisvės alėjoje, netoli miesto sodo, turėjo didelę kosmetikos krautuvę. Kadangi jis buvo labai turtingas ir turėjo bankuose pinigų, tai Kauno žydų laidojimo komitetas už jo palaidojimą pareikalavo 20,000 litų grynais pinigais.

PALANGA RUOŠIASI INTENSYVIAI STATYBAI

PALANGA. — Palangoje nuolat dirbą keli matininkai savo darbą beveik baigė. Dabar sprendžiami nepasitenkinusiųjų skundai ir ginčai. Pagal inž. Vizbaro projektą pastatyta autobusų stotis. Paštų Valdyba griauna gimnazijos degėsius, jų vietoje bus statomi modernūs pašto rūmai. Visa Palanga pavasar laukia masinės statybos. Tikimasi, kad metų bėgyje degėsių vietoje išaugs moderniškiausias Lietuvos miestelis.

FRANKISTAI SULAIKĖ 50,000 VYRIAUSYBININKŲ

MADRID, vasario 7 d. — Ispanijos vyriausybininkų radijo žiniomis, frankistai būk Barcelonoje sulaikė apie 50,000 vyriausybininkų, kurių dauguma suvaryti į koncentracijos stovyklas. Esą, kasdien karo teismas nuteisia po keliolika sušaudyti ir keletas kariuomenės dalių, kurių pareiga yra sušaudyti nuteistuosius, negali apsidirbti. Sakoma, kad iki šiol jau sušaudyta keliolika tūkstančių.

TEIŠIA AIRIŲ TERORISTUS

LONDON, vasario 7 d. — Vakar Londone teismas pradėjo išklausyti bylą prieš Airijos republikonus teroristus, kurie Europos krizės metu sprogdino Anglijos valdžios ir visuomenės įstaigas. Teroristai, kaip pareiškė valstybės gynėjas tam tikslui naudojo "pragaro mašinas".

IŠ KLAIPĖDOS ŽYDAI VIS DAR BĖGA

KLAIPĖDA. — Klaipėdos žydai likviduojasi toliau. Klaipėdos pramonininkas žydas L. P. pardavė puikų dvarą. Palupėnuose, Pagėgių apskrity, Klaipėdos teismo referentui Hansui Zaksui už 47,000 lt.

Sveiki vyrai! — Dimitro Klempus, Ukrainos smogikų vadas. Jis ir jo organizacija kovoja už nepriklausomą Ukrainą.

DR. NEUMANAS DARBININKAMS PASAKĖ KALBĄ

KLAIPĖDA. — Akc. bendrovės "Klaipėda" tekstilės darbininkų susirinkime dr. Neumanas pasakė smarkią kalbą. Jis pažymėjo, kad dabar dedamos visos pastangos visas darbininkų organizacijas Klaipėdoje sujungti po viena vadovybe.

50,000 VYRIAUSYBININKŲ PABĖGO Į PRANCŪZIJĄ

LE PERTHUS, Prancūzija, vasario 7 d. — Vakar ir šiandien tūkstančiai Ispanijos vyriausybininkų kareivių, perėjo Ispanijos Prancūzijos sieną į Prancūziją ir čia sudėję savo ginklus pasidavė Prancūzijos pasienio sargybai. Iš viso priskaitoma, tarp 50,000 — 80,000 vyriausybininkų kareivių. Pirma negu perėjo sieną vyriausybininkai išsaudė visą savo amuniciją, o ginklus atidavė prancūzams. Pasienyje prancūzai įsteigė keletą didelių stovyklų, kuriose laikomi pabėgėliai.

LĖKTUVAS, KURIS GALI SKRISTI 420 MYLIŲ PER VALANDĄ

WASHINGTON, vasario 7 d. — Kongresas gavo žinių, kad viena svetima valstybė dabar turinti karo lėktuvą, kuris gali skristi apie 420 mylių per valandą greitumu. Kai kurie Kongreso nariai pareiškė, kad jie turi žinių, kad Amerikos aviacijos ekspertai pasiruošę pastatyti lėktuvą, kuris galės skristi daugiau kaip 500 mylių per valandą greitumu.

Dėlto kai kurie Kongreso nariai pasisiūlė reikalauti Kongreso paskirti apie septynis milijonus dolerių naujiems eksperimentams aviacijoje.

PARDUOS MIŠKO PREKYBOS REIKALAMS

KAUNAS. — Šiais metais iš viso iš varžytynių prekybos reikalams bus parduota apie 12 tūkstančių kietmeterių miško. Keturi tūkstančiai jau parduoti, keturi tūkstančiai šiomis dienomis parduodami Šakių ir Raudondvario urėdijose. Likusieji keturi tūkstančiai kietmeterių taip pat greit bus parduoti.

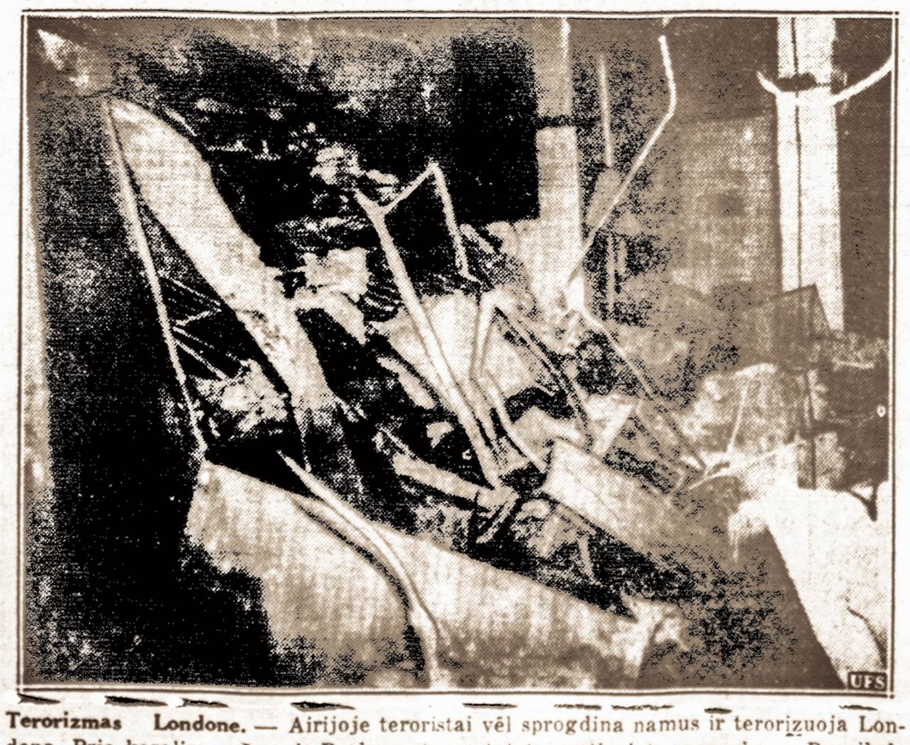

Terorizmas Londone. — Airijoje teroristai vėl sprogdina namus ir terorizuoja Londoną. Prie karaliaus rūmų ir Parlamento pastatyta sustiprinta sargyba. Paveiksle matyti susprogdinta požeminio geležinkelio stotis Londone.

ISPANIJOS PREZIDENTAS AZANA ĮTEIKĖ SAVO REZIGNACIJĄ

Nori, kad tuojau būtų pradėtos taikos derybos su generolu Franco

NEW YORK PUBLIC LIBRARY FEB 9 - 1939 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

PARIS, vasario 7 d. — Ispanijos respublikos Prezidentas Manuel Azana, vakar vakare įteikė Ministrui Pirmininkui Negrinui savo rezignaciją ir ta proga pareiškė, kad jis visai pasitraukia iš politinės veiklos ir gyvenimo. Rezignuodamas Azana taip pat pareiškė, kad jo manymu dabar laikas pradėti taikos derybas su Generolu Franco ir, jeigu Franco pareikalautų pasiduoti besąlyginiai, tai reikia pasiduoti, nes toliau tęsti pilietinį karą būtų tik bereikalingas žmonių žudymas ir krašto naikinimas. Ministras Pirmininkas Negrinas taip pat yra tos nuomonės, kad reikia pradėti taikos derybas su Franco, bet jis reikalauja, kad Franco garantuotų vyriausybininkų vadams ir veikėjams gyvybę ir laisvę.

Vyriausybininkų Ispanijos atstovai dabar tariasi su Prancūzijos vyriausybe, kad ji tarpininkautų tose derybose.

Jeigu tokios derybos būtų pradėtos, tai jose Anglija ir Prancūzija reikalaus frankistų tuojau išsiųsti iš Ispanijos visus svetimtaučius, ypač italus ir vokiečius.

Madrido gynėjas generolas Miaja, kuris neseniai paskelbė, kad nežiūrint Barcelonos pralaimėjimo, Centralinės Ispanijos vyriausybininkai toliau kovos ir apie bet kokį sąlyginį ar nesąlyginį pasidavimą negali būti nė kalbos.

Paryžiaus ir Londono diplomatiniuose sluoksniuose manoma, kad jeigu Generolas Miaja nesutiks su buvusiu prezidentu Azana ir Negrinu, tai derybos neįvyks ir Ispanijos pilietinis karas tęsis toliau.

Nori divorso? — Mrs. Rena Mooney, neseniai išleisto iš kalėjimo Mooney žmona, kuri, sakoma, nori persiskirti su savo vyru. Sako, kad Mooney yra savo politinių sėbrų verčiamas divorsuoti savo žmoną.

Po truputį likvidujoa nekilnojamąjį svetimšalių turtą Lietuvoje

KAUNAS. — Nors pagal Žemės reformos įstatymą, svetimšaliai Lietuvoje negali valdyti nekilnojamąjį turtą, bet ligšiol jie vis to turto nelikviduoja. Dabar Lietuvoje esą dar apie 150 svetimšalių, turinčių dvarus ar ūkius Lietuvoje. Po truputį svetimšaliai savo turtą Lietuvoje likviduoja.

Nemaža ūkių globoja žemės reformos valdyba, kurių savininkai prieš didįjį karą arba karo metu yra apleidę Lietuvą.

Vasario 18 d. skelbiamos pirmosios varžytynės žemės reformos globojamiems ūkiams parduoti. Per tas varžytynes bus parduodama 20 tokių ūkių ir grafo Šuazelio du žemės sklypai.

DERYBOS SU VATIKANU BUS GREITAI BAIGTOS

KAUNAS. — Iš patikimų šaltinių patirta, kad Lietuvos vyriausybės vedamos derybos su Vatikanu eina prie galo ir netrukus laukiama pilnai teigiamo susitarimo.

STEIGS POLITECHNIKUMĄ

KAUNAS. — Susisiekimo Ministerija jau paruošė įstatymo projektą politchnikumui steigti. Numatoma politchnikuma atidaryti naujiems mokslo metams.

A. Technikos Mokyklą manoma uždaryti.

ITALIJA ATLEIDO IŠ KARIUOMENĖS VISUS ŽYDUS KARININKUS

ROMA, Italija, vasario 7 d. — Italijos vyriausybės įsakymu visi žydų tautybės karininkai atleidžiami iš kariuomenės, aviacijos ir karo laivyno.

NUO POTVYNIŲ NUKENTĖJO APIE 10,000 ŠEIMYNŲ

WASHINGTON, vasario 7 d. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus žiniomis, staigūs potvyniai Ohio, Kentucky, Tenessee, Indiana ir kitose valstybėse padarė labai daug nuostolių. Nukentėję apie 10,000 šeimynų, kurias maistu ir vaistais aprūpina Raudonasis Kryžius.

Metereologijos biuro žiniomis, potvynio pavojus dabar sumažėjęs, nes numatoma, kad šiomis dienomis tose valstybėse bus sausesnis oras. Kai kuriose vietose Ohio upė jau pradėjo slūgti.

ŠKIRPA PAS RIBBENTROPĄ

BERLIN. — Naujai paskirtas Lietuvos nepaprastas pasiuntinys ministras Vokietijai K. Škirpa šiomis dienomis buvo priimtas Vokietijos užsienių reikalų ministro Ribbentropo.

Peštynėse sužeistas Lietuvos čigonų karalius

ŠEDUVA. — Šeduvoje įvyko kruvinos peštynės tarp ūkininkų ir čigonų. Čigonai buvo sugauti pardavinėjant su trūkumais arklius.

Peštynėse iš abiejų pusių dalyvavo apie 100 žmonių. Atvykusi policija daugelį sulaikė. Sunkiai sužeista apie 20 peštynių dalyvių, tarp jų čigonų karalius Arlauskas.

ORAS

NUMATOMA: Dalinai debesuotas. Mažas pasikeitimas temperatūroje.

Saulė teka 7:00, leidžiasi 5:21. Dienos ilgis 10 val. 19 min.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840

Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
S. B. Vitaitis — Redaktorius

NEUŽMIRŠKIME KANKINAMŲ BROLIŲ

Šiandien svarbiausias visai tautai bendras reikalas prieš Amerikos lietuvius stovi, tai gelbėjimas ir šelpimas Vilniaus krašto ir visos Okupuotos Lietuvos lietuvių. Nežiūrint į užmegstus Lietuvos diplomatinius santykius su Lenkija, nežiūrint lenkų pasakų apie jų pastangas gerinti kaimyninius santykius su Lietuva, Vilniaus krašto ir kitų vietų lietuviai yra persekiojami ir kankinami.

Štai Vilniaus lietuvių laikraštis Aidas tik viename numeryje praneša apie aštuonias lietuvių bylas, kurias lenkai iškėlė mūsų broliams ir sesėms už lietuvišką veiklą. Keturias bylas patys lenkų teismai panaikino, kuomet nerado pagrindo lietuvius teisti ir bausti. Tris bylas lietuviai laimėję ir Vilniaus apygardos teismas Lydoje nuteisė Agotą Mackevičiūtę-Utkevičienę dviem metams kalėjimo ir penkiams metams atėmė jai pilietines teises vien už tai, kad jos vedamoje skaitykloje, Tusamonių kaime, rasta keletas lietuviškų knygų.

Tarpe lietuvių laimėtų bylų randame Mantotų (Užbalio valsč.) "Ryto" skaityklos vedėjai, Viktorijai Jasiulytei-Valentukevičienei, net tokį iškeltą kaltinimą, kad ji skaitykloje buvo pakabinusi tariamai menkesnėje vietoje ir mažesniuose rėmuose, negu kitus paveikslus, Lenkijos prezidento portretą. Už šį neva nusikaltimą Valentukevičienę Lydos apskrities storasta 1937 metais buvo nubaudęs pinigine bauda ir areštu. Nubaustoji apeliavo Vilniaus apygardos teisman, kuris taip pat teisiamąją nubaudė pinigine bauda ir areštu. Pagaliau, šioji byla pasiekė net aukščiausį teismą Varšuvoje, kuris tą bylą peržiūrėjo ir šiomis dienomis apygardos teismo sprendimą panaikino, išaiškindamas, kad kaltinamoji jokio nusikaltimo nepapildė.

Visos lietuvių bylos buvo iškeltos už lietuvišką veiklą ir net už tokius mažmožius, kaip aukščiau nupasakotas Valentukevičienės "nusikaltimas". Jau vien iš to gali būti aišku kiekvienam lietuviui kokio nežmoniško teroro priemonėmis kankinami Vilniaus krašto ir visos Okupuotos Lietuvos tautiniai susipratę lietuviai. Nors galų gale lietuviai bylas ir laimi, bet kiek tasynių po teismus tenka pergyventi, kiek bereikalingų išlaidų prisieina pakelti. Tokioj aplinkumoj bet kokis lietuvių tautinis ir kultūrinis veikimas stačiai pasidaro neįmanomas.

Taigi Vilniaus ir kitų Okupuotos Lietuvos vietų lietuviai reikalingi kuodidžiausios Amerikos lietuvių moralinės ir medžiaginės paramos. Mūsų pareiga visomis išgalėmis užtarti ir medžiaginiai paremti kankinamus brolius ir seseris, patekusius Varšuvos vergijon.

LIETUVOS ŪKININKAMS TRŪKSTA DARBININKŲ

Jau kelinti metai girdėti Lietuvos ūkininkų tarpe nusiskundimų lauko darbininkų trūkumu. Tas trūkumas ryškiau pasireikšdavo tiktai atskirose vietose, ir jį buvo galima pašalinti lauko darbininkų perkilnojimu iš vienų vietų į kitas. Šį reikalą tvarkyti ėmėsi valsčių savivaldybės. Savivaldybėse užsirašydavo ūkininkai, kuriems reikalingi darbininkai ir lauko darbininkai, kurie ieško darbo pas ūkininkus. Per tokį tarpininkavimą, darbininkai būdavo pervežami, pavyzdžiui, iš Dzūkijos į Šiaurės Lietuvą, ar kitur. Dabar jau tokio tarpininkavimo nepakanka, nes lauko darbininkų trūkumas vis labiau jaučiamas. Vadinas, reikia imtis naujų priemonių darbo rinkai reguliuoti. Vyriausybė rado reikalo net deklaracijoje pažymėti, kad ji rūpinsis radikaliai darbo reikalus pertvarkyti. Kokios bus tos vyriausybės radikalios priemonės — tuo tarpu neaišku.

Negalima tvirtinti, kad jau Lietuvai bendrai trūktų darbininkų. Juk kasmet po 26 — 28,000 žmonių priauga. Emigracijos beveik nėra. Dar prieš keletą metų po 8 — 10,000 darbininkų išvykdavo laukų darbams į Latviją, dabar išvažiuoja tiktai labai mažas skaičius. Bet Lietuvos ūkio visokeriopas kilimas kasmet vis reikalauja daugiau darbininkų. Miestuose eina didelė statyba, kuriasi naujos pramonės įmonės. Provincijoje vyksta kelių tiesimas, žemių sausinimo darbai, žiemą darbai miškuose, ir kita. Šie visi darbai suima daug darbininkų. Bet tie darbai ne visi nuolatiniai, o vyksta su pertraukomis. Pavyzdžiui, nusausinimai vykdomi tiktai vasarą, miškų darbai dirbami tiktai žiemos metu, ir pan. Todėl miestuose protarpiais atsiranda net bedarbių, o kaimuose nuolat trūksta darbininkų.

Dalykas toks, kad pastebimas didelis darbininkų veržimasis iš kaimų į miestus. Nors miestuose daugeliui darbininkų nepavyksta susirasti nuolatinio, pastovaus darbo, bet juos į miestus traukia linksmesnis, įvairesnis gyvenimas. Tuo būdu tenka rūpintis pirmiausia sulaikyti darbininkų bėgimą iš sodžių į miestus. Vien draudimais šitą uždavinį neįmanoma išspręsti. Reikia darbininkams žemės ūkyje sudaryti palankes nes gyvenimo sąlygas. Ir šioje srityje jau šis tas daroma. Pavyzdžiui, vyriausybė nuo pernai metų pradėjo mokėti premijas ūkininkams, kurie stato darbininkams gyvenamus namus. Patys ūkininkai stengiasi gerinti su savo samdomais darbininkais santykius, duoti jiems tinkamesnį išlaikymą ir panašiai. Nuo šių metų pradėta drausti žemės ūkio darbininkus nuo nelaimingų atsitikimų. Dar lieka pasirūpinti lauko darbininkų kultūriniais reikalais, ir bendrai dar lauko darbininkų būklė tebėra žymiai blogesnė, negu pramonės darbininkų.

Šiemet ūkininkai ypatingai skundžiasi darbininkų trūkumu. Todėl teks imtis dar eilės priemonių šitam reikalui tvarkyti. Kaip ten bebūtų, netenka labai nusiminti pasireiškiančiu žemės ūkio darbininkų trūkumu, kuriam pašalinti galima surasti būdų. Galima net pasidžiaugti, kad nepriklausomoji Lietuva turi pakankamai darbo ir duonos visiems savo žmonėms ir kad ją nekamuoja nedarbas.

Į žemišką rojų

Rašo PR. LAPIENĖ

(Tąsa)

TAMPOJ PASIDAIRIUS

Rytą viena antrą pašaukusios telefonu tariamės eiti į miestą pasidairyti. Viešbučio gauname šiek tiek informacijų ir iš čia siunčia mus į Chamber of Commerce ofisą gauti literatūros. Mes tačiau pasukame pirmiausia į gerą valgyklą. Pasirenkame savotiškus valgius. Aš, kaip paprastai, nekimbu į mėsą. Pasiimu daržovių sriubos, vėžių salotą, tomačių, keptą obuolį ir puodelį kavos. Sumoku 45 centus. Mano draugė už tiek pat valgo keptą jautieną su įvairiais priedais, kekso ir kavos. Mūsų atsiminimu, New Yorke už panašų "lunch" sumokėtume mažiausia po $1.00.

Iš čia traukame į krautuves (moterys, mat, esame). Langai išpuošti tik rudeniniais drabužiais, batais, net kailiniais. Lauke vėsu. Įdomu ar čia apskritus metus toks oras būna? Kelis žmones klausėme, kada pas juos prasideda šiltos dienos, jie mums atsakė, kad pas juos apskritus metus esą šilta. Kai klausiame krautuvėse pardavėjos, dėl ko jos išpuošusios langus žiemiškais drabužiais, jos mums atsako, kad dabar žiema esanti, vasara pas juos prasidėsianti tik po Kalėdų. Klausiame viešbučio vedėją, kur jie važiuoja maudytis, jis atsako, kad jiems nereikia to daryti, nes pas juos niekada nebūna karšta, kad reikėtų maudytis. Bet jis pridėjo, kad už 20 mylių esančios gražios maudyklės ir turistai mėgsta jas lankyti.

Nemačiau dar nei vienos moters be ploščiaus. Nemačiau nei vienų baltų batelių. Tik mano valizoj pora tokių guli. Guli mano valizoj ir balta suknelė, tik kur ją galėsiu apsivilkti, nežinau. Kambariai šildomi. Viešbučio viešojoj salėj daug žmonių. Vieni jų snaudžia foteliuose, kiti supasi kedėse ties atviromis ugniavietėmis. Tai vis senstelėję žmonės.

Jauku. Ir vėsus oras man patinka. Žmogus nesutingsti, vis nori kur bėgti, ko ieškoti... Aplankome garsiąją cigarų dirbtuvę, kur rankomis dirbami visame pasauly žinomi Clear Havana cigarai. Aplankome kelias vaisių konservavimo dirbtuves, kurios mane labai įdomavo ir apie kurias daug būtų galima parašyti. Tik čia, manau, bus geriau praleisti tai, tepasitenkinsiu pasakius, kad kiekvienas ten būdamas turi tai pamatyti, turi susipažinti ir su minėtomis dirbtuvėmis ir puošniaisiais parkais, ir su uostu, ir su miesto ispaniška dalimi, jų valgiais ir kitkuo, kuo vietiniai gyventojai didžiuojasi, giriasi turistams ir vilioja juos ne tik jų miestą aplankyti, bet ir nuolatiniai apsigyventi. Net keista kartais, kaip ir eilinis gyventojas moka tau papasakoti, kaip pas juos esą, kaip pigus pragyvenimas, kad net valdžia, kurių nuosavybių kaina neprašokanti $5,000, paliuosuojanti juos nuo mokesčių.

Skubiai mes sukame ratu pėsčiomis, važinėjome ir taksi. Nuperkame namiškiams mažų dovanėlių, persiunčiame jas, o pačios susirūpiname ar pataikysime į tinkamą poilsiui miestą. Nuo Tampos iki St. Petersburgo tik valanda kelio. Argi ten galėtų būti didelis skirtumas klimate? O mes tiek jau toli atvažiavusios. Gi reikėjo traukti į Miami, kur visiems žinomas kaipo rezortinis miestas, ten tikrai šiltomis dienomis nebūtų reikėję rūpintis. Tik mus Miami neviliojo, kad jis žinomas kaipo daugumoj žydų lankoma vieta, kad ten visos gražiosios vietos privačių klubų apsitvertos, kad pačios gražiausios — milijonierių pasisavintos. Žinome dar, kad Miami žymi sporto pramogomis, ten triukšmas, ten tiršta žmonių. O mums norėjosi susirasti ramų kampelį poilsiui. Dabar...

Grįžtame į savo kambarius ir naujai susirūpiname. Ant staliukų išvystame didelėmis raidėmis garsinimus, kad iš Tampos rengiama ekskursija į New Orleons, Louisianos valstybėj. Lapely paaiškinama kuo tas miestas garsus, kaip daug turistų lanko jį net iš visų pasaulio kraštų. Pabrėžiama, kad nei vienas kultūringas žmogus nemirtų neišvydęs to stebėtino New Orleans miesto. Išdėstoma kelionės planas, kaip ir už kiek bus turistai vežami. Ekspresu kelionė po dviejų dienų.

Atbėga mano draugė. "Ką darome?", surinka. "Čia gi dar, matyt, peranksti atvažiavome, pati girdėjai, kad pas juos vasara prasidedanti tik po Kalėdų. Važiuokime į New Orleaną. Tai bent siurprizas bus mūsų vyrams ir vaikams, kuomet jie gaus dovanų iš to istorinio miesto!", su tikru užsidegimu ji man kalba ir priverčia mane sutikti su jos noru.

Tikrai šią mano kelionę, kaipo siurprizą, sutiks ir mano mielas vyras su dukrele. Ir šit mes susitarėme į ten važiuoti ir užėjusios autobusų stoty nusipirkame tikietus. Kainuoja $48, į ką įeina ir užlaikymas per tą laiką. Grįsime po penkių dienų nuo išvažiavimo, jei visi susitarę nepareikšime kitokio noro.

Apsirūpinusios nauja kelione traukiame vėl į valgyklą. Einame į kitą. Valgykla mums rekomenduota, kaipo viena iš geriausių. Kainos panašios, kaip ir anksčiau lankytoj. Tik čia sienose daug valgių kainaraščių matyti. Skaitau. "Skaniausia kava 3 centai puodelis. Su grietinėle 5 centai. Antras puodelis už dyką". "Su ledais arbata 3 centai". "Šviežių vaisių sunka 10 oz. stiklas 5 centai". "Specialis steikas su ryžiais 15 centų" ir panašiai kai nos kalba.

Užsimokėjus kasininkei ji mums siūlo pasiimti tangerinų. Dėkojame, sakome sočios esame. Ji vistiek prašo. Žvilgterėjusios į didžiules gražiausių tų vaisių pilnas pintines, išvydome prie jų iškabėlę "Help yourself". Reiškia duodamos už dyką. Klausiu kasininkę dėl ko jie tai daro. Ar visada jas siūlo už dyką. Paaiškina, kad valgyklos savininkas turi draugą, kuris turi jų sodus, na, ir atveža kartais po kelioliką bušelių. Negali sunaudoti ir siūlo savo svečiams. Klausiu po kiek tas farmeris parduodąs bušelį tangerinų, atsakė, kad po tiek maža visai neparduodąs. Parduodąs tik trokais.

Pasiėmusios po vieną, atsisėdome fotely ir stebime ar praeiviai jas ims, ar griebs, kaip galėtume tikėtis to New Yorke. Labai retas jų prašomas po vieną ar dvi paima.

(Bus daugiau)

KAUNAS. — Seniai laukiamos galingosios radijo stoties projektas jau paruoštas ir, manoma, dar šį mėnesį bus paskelbtas stoties statybos varžytynės. Stotis numatoma statyti Sikūnų, Juodaičių km. rajone. Veiks pagal reikalą 60 — 120 kw. galingumu. Stoties techniškų įrengimu susidomėjusios vidaus ir užsienio firmos.

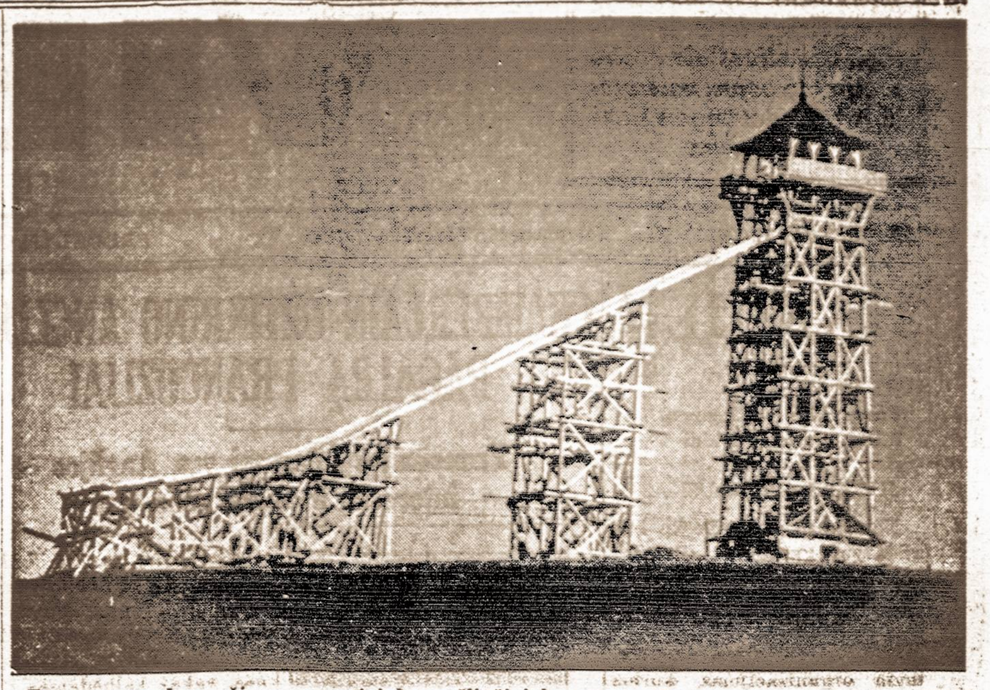

Žarasų tramplynas žiemos sportininkų pašliūžininkų rungtynėms. VDV

PREKYBA MŪSŲ JAUNUOMENĖS IŠGANYMAS

Daugelį sykių teko matyt mūsų spaudoje klausimų, ką darysime su mūsų priaugančia jaunuomene, kaip išrišime jų likimą, kas bus su jais ir t.t. O kaip tokius klausimus išriša kitos tautos dabar? Yra tau tų, kurių jaunuoliai patys ir jų tėvai važinėja puikiais automobiliais; žiemomis važiuoja į Floridą, pavasariais trumpam laikui į Bermudą vasaromis į Europą, į kalnus ir į Kanadą; gyvena puikiuose namuose, gražiose miestų dalyse ir visada turi daugiau pinigų, ne kaip jiems reikia. Jie nesirūpina socializmu, nei komunizmu, nei krikštų, apsivedimų, vardo dienos ar kitų paminėjimų baliais, kurių pas mus yra be galo daug ir apie kuriuos laikraščiuose daug vietos skiriama. Jie nuolat lėbauja kada kitos tautos, kaip lietuviai, lenkai, rusai, ruthenai, finai, latviai, rumunai, čekai, slovakai ir italai tik tarnauja pas juos; atlieka jų sunkiausius darbus; eina į anglių kasyklas, į geležies dirbtuves, į skerdyklas, kur tik yra sunku ir pavojinga.

Kurgi gauna jie taip daug pinigų taip puikiai gyventi, savo vaikus į mokslus išleisti, turtingai apvesdinti ir visų senatves aprūpinti geru užlaikymu, kada mūsiškiai skursta vien tik sunkiausiuose darbuose ir tų pačių dauguma negauna. Mačiau tokius mūsų čia gimusius jaunuolius, vaikštinėjančius pakeliais ir ieškančius duonos kąsnio farmose, kuriose jie užganėdinti gauti valgį ir gal iš farmerio malonės po vieną dolerį į mėnesį cigaretams. Pažiūrėję į tų turtingesnių tautų jaunuolius, atrasime, kad jie nėra gabesni, nei mokytesni, nei gražesni už mus, bet jie vakarais ar rytmečiais nestovi saliūnuose prie baro valandomis, vietoje dirbti sunkius darbus. Daugelis iš jų užsiima prekyba, kada mūsiškiai tik vargdieniauja. Kodėl? Turtingesnieji visad iš pat pradžios mėgina pralobti, o mūsiškiai mėgina tik diena nuo dienos pramisti ir savo visą šeimą kartu su savim į gyvenimo dumblą įtraukti.

Nejaugi mūsų žmonės nenori pagerinti savo būvį? Aš tikrai žinau, kad jie nori. Gal jie nežino kaip. Gal jie mano, kad yra sunku prieiti prie prekybos. Visiškai ne. Jaunuoliai iš pat mažens turėtų pradėti gelbėti prekybinėse įstaigose vakarais, iš pradžios tik šeštadieniais; paaugus, neturint pinigų toliaus eiti mokslus, galėtų dienos metu užsiimti prekyboje, o vakarais lankyti aukštesnes prekybos mokyklas ir taip per kelis metus.

Yra tikrai stebėtina, kaip tokiu būdu lengvai įsidirba prekyboje, su menkutėlėmis pinigų sumomis, kaip žydai, graikai, armėnai, italai ir net kiečiai. Kai patys nepajėgia sutaupyti pakankamai pinigų, susideda su kitais, skolina iš bankų ir štai į kelis metus, dar bebūdami jauni, jau jie įsigyja didelius sandėlius, kuriuose galima pirkti ką tik kas nori smulkioje reikmenoje. Užsidėję vieni ar su kitais valgių, drabužių ar kitų dalykų krautuvę pasekmingai, jau jie tuojau rūpinasi apie antrą, trečią ar ketvirtą kol turi jau keletą. Po to supirkinėja jie ir kitas tos prekybinės šakos įstaigas su bankų ar savųjų pagalba. Kiekviename miestelyje jie eina išvien, giria viens kito įstaigas, nes jie patys turi pinigų įdėję jose.

Štai užmiesčiuose jų bendrai įsteigtos prekybos vietos randasi, kaip koki didžiausi kluonai, kas viena su keliais lauko akeriais automobiliams sustoti. Šonuose, pakampėse ir viduriu eina tuose kluonuose krautuvėlių eilės su vaisiais, gėrimais, daržovėmis, pieniniais produktais, mėsa, ar kitais žmonėms reikalingais mažmožiais. Kiekvienos tokios menkos prekybinės vietos savininkas turi gal kitas tokias prekybas kituose "kluonuose" ar kitur, kaip kada kelis jų tuzinus, nes jos nėra brangios. Kiekvienas savininkas yra savo prekybos šakoje pilnas žinovas. Jis gali pasakyti akimirksnyje kiek jo prekės geresnės ar blogesnės, brangesnės ar pigesnės, kaip kitų. Visa tvarka yra sutaisyta kaip mūsų draugijų ar bažnyti niai bazarai. Kaip kada jas vadina "bazarais", "miesto" valgių bazarais, "valsčiaus" krautuvėmis, "Karaliaus Jono krautuvėmis" ir t.t.

Patys vedėjai dirba dieną ir naktį. Žinau vieną, kuris gyvena Philadelphijoje, bet galima jį rasti jau Elizabethe, netoli New Yorko, tarp aštuonių ir devynių ryto, dienos laiku jis visur, vakare vėl tarp aštuonių ir devynių jis savo raštinėje Elizabethe ir tik vėliaus jis važiuoja atgal į Philadelphiją. Jis turi 47 tokias stovyklas vien New Jersey valstijoje.

Vincas F. Jankauskas

(Bus daugiau)

ĮDOMIOS REVELIACIJOS

Kaip Papenas savo laiku kėsinosi pašalinti Hitlerį

Pastaruoju metu vis labiau minima, kad tiek daug nusipelnęs laidojant Austrijos nepriklausomybę, paskutinis Vokietijos atstovas Vienoje fon Papenas patekęs į Hitlerio nemalonę. Apie tai rašo "Petit Parisien".

Tų reveliacijų autorius yra buvęs 1934 m. Rockefelerio fundacijos, siųstos Vokietijon universitetų reikalus tirti delegacijos narys. Jis dabar išleido atsiminimų knygą, kurioje atskleidžia daug užkulisių iš 1934 metais birželio 30 dienos Vokietijos kruvinųjų įvykių, kada buvo be teismo nužudyti gen. Šleicheris, Remas ir kiti. Niekam tačiau nebuvo žinoma, kad aną naktį ir Papenas turėjo būti pašalintas iš šio pasaulio, o jis liko gyvas tik reichsvero dėka. Apie tai knygoje taip pasakojama:

Kaip Rockefelerio fundacijos delegacijos nariui man teko susipažinti Munchene su studentų bendrabučio vedėju tūlu Fricu Keker'u, kuris taip pat buvo aną birželio 30 d. naktį nužudytas. Šis Fricas Bekeris, pirmomis hitlerizmo dienomis buvęs vicekanclerio Papeno politinio biuro direktorius ir įsigijo didelį Papeno pasitikėjimą. Bekeris patikėjo Papenui visus Edagro Jungo sumanyto sukilimo planus ir pats Papenas taip pat prisidėjo, nes manė, kad tai jam išeis į naudą. Jungas, sukilimo sumanymo autorius, manė, kad hitlerizmas jau savo uždavinius visiškai atliko ir kad jam laikas užleisti vietą kitiems. Jis buvo griežtas totalizmo priešas. Galvojo apie agrarinę reformą ir junkerių luomo sulikvidavimą. Be to, jis galvojo iš Vokietijos ir Austrijos sudaryti federaliniais pagrindais jungtinę valstybę. Jis buvo monarchistinių įsitikinimų, bet Hohencolernų priešas. Todėl galvojo labiau apie Habsburgų sosto restauraciją ir ieškojo būdų tam tikslui susidėti su Dolfusu ir Šušnigu. Jis spėjo sutelkti aplink save visą eilę aukštų karininkų, policijos aukštų pareigūnų, katalikišką ir iš dalies taip pat protestantišką dvasininkiją ir pagaliau patį vicekanclerį fon Papeną.

Bekeris buvo tikras, kad Reichsvero štabo viršininkas gen. Fričas bent pasyviai padės. Kad taip pat prisidės, kai ateis karštasis momentas, ir Bavarijos imperinis vietininkas gen. fon Epas, kuris buvo griežtas Hitlerio priešininkas. Nelaimei su tais sluoksniais turėjo santykių Geringas, kuris beveik paskutinę minutę visus išdavęs Hitleriui. Maišto sumanymas buvo atidengtas. Jungas buvo suimtas, o Hitleris skubėjo susitarti su reichsveru. Visas maišto sumanymas žlugo.

Remas, Šleicheris ir Jungas buvo sušaudyti. Taip pat turėjęs būti sušaudytas ir fon Papenas, tačiau jis kažkokin laimingu būdu nujautęs kas laukia ir, užsirakinęs savo kabinete, spėjo susisiekti telefonu su reichsveru, kurio įtakingi asmenys jį išgelbėję.

Kiek vėliau Papenui vėl pavykę įsiteikti Hitleriui ir jis buvęs parinktas į Vokietijos ambasadorius Vienoje.

PHILADELPHIJOS PASTABOS

Daug randasi pas mus gerų norų, bet rezultatų maža. Žiūrint į mūsų lietuvių veiklą Amerikoje ,skaitant lietuvių spaudą, lengvai duodasi matyti, kad daugiau veikimas pas mus pasireiškia per spaudą, negu tikrenybėje. Senesni veikėjai ir rašytojai pripildo mūsų laikraščius raginimais stoti į lietuviškos veiklos barą: jaunesni veikėjai jiems šiek tiek padeda, bet išjudinti lietuvius prie gyvo ir intensyvio lietuviško darbo iki šiol dar nepasisekė. Dėlko?

Žiūrint į šį reikalą aiškiai matyti, kad senesnioji karta daugumoj jau "pavargo" toje veikloje, jie savo amžių atgyveno ir nemato reikalo toliaus veikti. Atlikus kasdieninį darbą, jie pasilieka prie šeimynos, namuose. Šventadieniais nueina bažnyčion pasimelsti ir taip palengvindami gyvenimo naštą be velija ramiai likusias dienas gyventi. Jaunesnioji karta dar nesuspėjo savęs tvirtais veikėjais išauklėti, kad galėtų perimti senesniųjų veiklą į savo rankas. Tokiu būdu, kaip matyti, pas mus eina persilaužimo laikas. Su laiku, manoma, mūsų jaunnoji karta galutinai paveldės savo tėvų darbus ir taps tokia pat veikli, arba dar veiklesnė Amerikos lietuvių gyvenime, kaip ir jų tėvai buvo. Aš pilnai į Amerikos lietuviško jaunimo pasirįžimą, veiklą, siekimą aukštyn tikiu. Jie savo pasirįžimais ir darbais lietuvybės palaikymui ir šio didžio krašto gyvenime tapti žymiais ir garbingais piliečiais gali pralenkti ateivius.

Ir kodėl jiems nepralenkti? Jiems čia prigimtas kraštas, k a l b a, l e n g v a i pasiekiama mokykla, turi neribotą laisvę veikti apšvietoje, lavinimosi rateliuose, politikoje. Jiems gatavai tėvų sutverta parapijos, pastatyta salės, nupirkti parkai, suorganizuotos pašalpinės draugijos, klubai, susivienijimai, taupymo ir paskolos bendrovės ir kiti dalykai. Daug dalykų jiems padaryta jų tėvų ir kitų senesnių veikėjų Jiems reikalinga tik laipsniškai perimti viską į savo rankas, palaikyti tą tvarkoj ir tuos dalykus tobulinti bei plėsti. Jaunimui nepalyginamai viskas lengviaus įmanoma, negu jų tėvams ir pirmtakūnams prisiėjo tuos darbus pradėti ir juos dirbti.

Todėl čia gimusis jaunime, tavo pareiga aktyvai permatyti Amerikoje savo tėvų ir kitų dar buotojų nuveiktus darbus ir juos pamaži perimti į savo rankas, kad kiti jais po senesniųjų mirties nepasiduotų. Jums yra atvira veikla lietuvių susivienijimuose, klubuose, draugijose, parapijose ir, juo labiaus, Amerikos politikoje. Organizuokitės, kad paliktumėte šio krašto gerais, teisingais ir aukštais politikais, profesionaldis, biznieriais. Tos progos yra jums atviros. Tik stengkitės ir mokėkite jas išnaudoti.

Ne sykį rašiau, kad naujai susiorganizavęs Lietuvių-Amerikonų Demokratų Klubas laukia čarterio. Sakau "naujai" susiorganizavęs, nes jau klubas gyvena penktus metus, tik gyveno be čarterio. Jis suorganizuotas birželio 30 d., 1934 m., kada mūsų valstybėj ėjo "mirtina" kova tarpe republikonų ir demokratų už gubernatoriaus urėdą. Nuo to laiko iki 1938 metų demokratų klubas dalyvavo visuose rinkimuose. Savo lėšomis kiekvienuose rinkimuose varė tarpe vietos lietuvių piliečių už demokratų partijos žmonės smarkią propagandą. Reikia pasakyti, kad nuo to laiko vietos lietuviai tapo gyvai sujdominti šio krašto politika. Už šį pasadarbavimą keletas lietuvių likos vadovais savo divizijose. Buvo reikalauta daugiaus ir geresnių lietuviams vietų, bet airiai "demokratai" neišpildė lietuvių reikalavimų.

P r a l a imėjus demokratams valstybės rinkimus pabaigoje 1938 m., pradžioje 1939 m., mūsų klubas gavo čarterį. Taigi nuo šio laiko klubas yra pilnai legalizuotas ir gali veikti organizuotai kiekvienuose rinkimuose. Nariai, kurie klubą inkorporavo sausio 22 d., š. m., laikė savo pirmą čarteriuotą susirinkimą. Išrinktos komisijos gauti pastovią klubui vietą ir propagandą vesti tarpe lietuvių kituose miesto reikaluose. Kada komisijos atliks savo pareigas, klubas šauks visų prisidėjusių prie jo narių visuotiną susirinkimą.

Ne visi lietuviai pasitikėjo demokratų laimėjimais. Paskutiniais rinkimais 1938 metais, dalis lietuvių piliečių nuėjo prie republikonų ir rėmė jų kandidatus. Ypač čia gimęs jaunimas (mažuma) nuėjo ir rėmė republikonus. Jie sakosi, kad demokratai nugyvendino valstybę ir nieko nedavė lietuviams. Jų nuomone, republikonai moka geriau vesti valstybės reikalus ir republikonai bus geresni lietuviams ir duos lietuviams politikiškų darbų. Gal būt mūsų jaunimas bus tuo reikalu praktiškas. Dabar pamatysime.

Laimėjus rinkimus republikonams, mūsų jaunimas užmezgė mazgą ir pradėjo organizuoti Lietuvių-Amerikonų Republikonų Sąjungą, kaip ir politiškai kovai vesti tarpe lietuvių su Lietuvių-Amerikonų Demokratų Klubu. Šių pastabų rašytojui toks vietos lietuvių politiškas veikimas patinka ir yra girtinas. Jei lietuviai susidomės politika dirbti demokratų ir republikonų partijose, tai kaip iš vienos, taip ir iš kitos partijos lietuviai galės daugiau laimėti. Gal laimės ir iš abiejų. Taigi lai abu klubai veikia ir laimi. Naujoji organizacija sausio 20 d. turėjo savo balių su šokiais. Jaunimo prisirinko pašokti ir šiaip pasilinksminti apie pora šimtų. Viršininkai tikėjosi publikos daugiau. Matoma, kad ir mūsų jaunimas republikonų laimėjimais mažai tiki—jie linkę daugiau prie demokratų.

Z. Jankauskas

KLAIPĖDA. — Klaipėdos krašto direktorija sudarė tokias sąlygas, kad turėjo užsidaryti dvi lietuviškos privatinės mokyklos Klaipėdos krašte. Tos mokyklos mokytojai paleisti neribotam laikui atostogų.

IŠ NEW HAVENO LIETUVIŲ JUDĖJIMO

NEW HAVEN, Conn. — Sausio 8 d. lietuvių parapijos svetainėje įvyko Amerikos lietuvių legionierių 8-to posto Moterų rėmėjų parengimas. Buvo suvaidinta dviejų veiksmų komedija "Aš nenoriu Jurgio".

Vaidinimas pavyko gerai. Roles išpildė šie asmenys: S. Tamulevičienė, J. Grabliauskaitė, V. Kružinauskaitė, J. Mučinskas, T. Kasierauskas ir J. Matulaitis. Visi lošėjai savo rolės atliko gerai. V. Kružinauskaitė, čia gimus ir augus, bet rolę atliko gražiai, kiti visi atvykę iš Lietuvos jau po pasaulinio karo.

Vaidinimui pasibaigus buvo šokiai. Pajvairinimui šokių, p. Al. Pilvelis visus išvedė po salę maršu ir pamokino įvairius ratelius pašokti. Buvo įdomu ir gražu pažiūrėti. Publikos buvo apie šimtas penkiasdešimts. Buvo nemažai svečių, kaip tai: p. A. Rekus, pp. Norkūnai iš New Britain, Conn., pp. W. Žalnieraičiai iš Hartford, Conn. ir dar keliolika kitų, kurių pavardžių neprisimenu. Tarp svečių buvo keletas uniformuotų legijonierių, kuomi kiti grožėjosi.

Su įžangos bilietais buvo išleista trys dovanos. Ketvirtai dovanai, kurios numeris buvo 281 kol kas niekas neatsišaukė. Pramogoje buvo loterija, kurioje išleista p-lės V. Laugalytės rankų išdirbinys, dėl jos paėios sušelpimo, kuri yra paralyžiaus sužalota ir našlaitė — abudu tėvai mirę. Laimikis teko p. Mačienei. Uždirbta penki doleriai, kurie nelaimingai mergaitei buvo įduoti per p. O. Kružinauskienę.

Vietinis Amerikos Lietuvių Legijonierių 8-tas postas yra susitvėręs jau prieš metus laiko, bet organizatyvio darbo vyrai iš savo pusės mažai rodo. Pavyzdžiui, kad ir šį parengimą atidarydamas 8-to posto pirmininkas J. Radžiūnas, nieko nepasakė apie savo Amerikos Lietuvių Legijono 8-to posto pagrindą ir siekius. Čia, New Havene, nors ir nedidelėje lietuvių kolonijoje yra keliolika lietuvių tarnavusių Amerikos kariuomenėje ir yra didžiojo karo dalyviai, kurie jeigu susiorganizuotų galėtų daug sau pasigelbėti, o kartu ir savo senąjai tėvynei Lietuvai, nes didžiojo karo veteranų įtaka Amerikos gyvenime yra nemaža. Jau jeigu pradedam ką veikti, tai turėkim išrokavimą, kad būtų moralė nauda ne tik patiems, bet ir visai lietuvių tautai!

Juze Dičkienė

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 21 METŲ SUKAKTIS
IR
Vienybės Dienraščio
KONCERTAS

MARGARET DIGRIŪTĖ — DIGRYS

ANNA KASKAS — KATKAUSKAITĖ
(METROPOLITAN OPEROS ARTISTĖ)

THADDEUS SADLAUSKAS — SADLER

Sekmadienį 12 Vasario-Feb.
3 VAL. PO PIET 1939 M.

LABOR LYCEUM
947 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

ZOSĖ VITAITIENĖ SU DUKRELE GENOVAITE

Dvynukės — RITA ir ZELDA ŠIMENAITĖS — SIMEN

ŠOKIAMS GROS POPULIARUS ORKESTRAS

BILIETAI – $1.50; $1.00; 75C.
VIEN ŠOKIAMS 50C.

VIOLET TAMKIUTĖ

SABINA STANKEVIČIUTĖ

ALEX. VASILIAUSKAS — AL. WESLEY

VIENYBĖ

VIETAS Į KONCERTĄ REZERVUOKITE DABAR

Tik 4 dienos iki milžiniško VIENYBĖS dienraščio koncerto ir Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių iškilmingo minėjimo. Koncertas ir minėjimas įvyksta šį sekmadienį, vasario 12 d. 3 val. popiet, Labor Lyceum salėje, 947 Willoughby Ave., Brooklyne.

Sau gerąsias vietas rezervuokite iš anksto. Padarykite tai šiandien. Užeikite asmeniškai į VIENYBĖS administraciją. 193 Grand St., arba pašaukite telefonu EVergreen 7-7840.

Jūsų patogumui bilietus galite gauti dar šiose vietose: J. J. Daunorą, 229 Bedford Avenue; Tautininkų klube, 35 Stagg St.; J. Dumblį, North 5th St. ir Bedford Ave.

Padarykite tai šiandien. Iš anksto užsisakę vietas būsite tikrai užganėdinti.

SVEČIAVOSI BROOKLYNE PR. LAPIENĖ

Nenuilstanti VIENYBĖS bendradarbė, ponia Pranė Lapienė, pereitą savaitę svečiavosi Brooklyne, aplankydama savo drauges ir pažįstamas. Kartu su Moterų Vienybės pirmininke, ponia Buivydiene, aplankė ir šios moterų draugijos veikėją, ponią Baltienę, kuri kelias dienas sunkiai sirgo smarkiu gripu. Bet jau dabar ponia Baltienė pasveikus. Linksma, kad nuoširdi VIENYBĖS rėmėja, ponia Baltienė, ligą nugalėjo ir greitai pasveiko. Inž. J. Baltus yra VIENYBĖS leidėjų bendrovės narys ir taip pat nuoširdus vienybininkas.

Ponia Lapienė apsilankė ir VIENYBĖS staigoje ir įteikė pluoštą savo įspūdžių iš lankymosi Floridoje, kurie dabar spausdinami dienraštyje ir kuriuos su dideliu įdomumu skaitytojai seka. Ponia Lapienė taip pat prisipažino, kad pasiilgsta Brooklyno lietuvių ir todėl džiaugėsi, kad VIENYBĖS koncertas duos progos vėl neužilgo apsilankyti Brooklyne. Užtikrino, kad skaitlingas būrys Ilgosios Salos lietuvių ruošiasi atvykti į VIENYBĖS koncertą.

Labai linksmą žinią ponia Lapienė pranešė. Bet patartina Ilgosios Salos vienybininkams rezervuoti vietas iš anksto, kitaip gali prisieiti kur nors užkampy sėdėti, nes bilietai į šį VIENYBĖS koncertą smarkiai perkami. O žinote, kas pirmiau bilietą perka, tas geresnę vietą gauna.

Ar jau rezervavote vietas į Vienybės koncertą?

DAUGIAU NEWJERZIEČIŲ IŠVYKO Į FLORIDĄ

Nežinia koks yra patraukimas važiuoti į Floridą šią žiemą, bet iš New Jersey labai daug lietuvių šiemet ten važiuoja, Galima tikėtis, kad visi bus patenkinti gražia Floridos gamta.

Štai pereitą sekmadienį p. Juozas Garolis iš Verona, New Jersey, geras VIENYBĖS rėmėjas, išvažiavo į Miami, Floridą, kur mano išbūti apie mėnesį laiko. Taipgi mano aplankyti Key West, St. Petersburg ir kitas įdomesnes Floridos vietas.

Ponia Ona Ulevičienė iš Newark, New Jersey taipgi pereitą savaitę išvyko į St. Petersburg, Floridą, kur mano išbūti keletą savaičių ir po to vyks į Miami ir kitur.

J. T-nė

DAINUOS PER RADIJO

Šeštadieny, vasario 11 ir šeštadieny vasario 18 dienos mis Operetės choro vyrų grupė, merginų grupė ir jauni solistai dainuos WCNW (1500 klc.) J. Valaičio vedamame lietuviškame radijo programoje. Visų prašome pasiklausyti.

Rep.

1,347 NEVEDĘ MOTINOS PEREITAIS METAIS

Kada pereitais metais žinios iš Kentucky ir Tennessee, apie kūdikių vestuves, purtė laikraščių skaitytojus, devyniosdešimt šešios mergaitės neturinčios nei 16 metų, kai kurios tik 11,12 ir 13 metų amžiaus, čia pat New Yorke, nevedusios susilaukė kūdikių. Viso pereitais metais New Yorke gimė 1,347 pavainikiai kūdikiai.

Iš tų devyniasdešimts šešių mergaičių susilaukusių kūdikių, 46 buvo 16 metų, trisdešimt tris 15, trylika 14, dvi 13, viena 12 ir viena 11 metų amžiaus.

Kitos statistinės žinios parodo, kad 2,308 susirgimai venerinėmis ligomis pasireiškė tarp kūdikių neturinčių 15 metų amžiaus, per pereitų metų devynis mėnesius.

Mokyklų sveikatos departamentas pareiškia, kad "Neštumas ir abortai tarp aukštesniosios mokyklos mergaičių lengvai sudarytų laikraščiams pirmo pus lapio žinias, bet tai nėra žinoma mokyklų mokytojams, tėvams ar gydytojams. Visa tai ėda jaunuolių sveikatą—jų nervus".

Visai imdamas domėn, švietimo departamento vedėjas Ellsworth B. Buck, pareiškė, kad jis imsis visų galimų priemonių, kad mokyklose būtų įvesta priverstinos pamokos apie lytinius reikalus.

MALONUS IR DRAUGIŠKAS PASILINKSMINIMO VAKARAS

Pereitą sekmadienį, vasario 5 d. vakare, Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne Moterų Vienybės jaunuolių skyrius surengė gražų pasilinksminimo vakarą, kuris reikia laikyti viena iš pasekmingų ir draugiškų pramogų. Vakaras praėjo gražia ir pakelta nuotaika ir paliko malonių prisiminimų.

Šokių vakaras buvo rengiamas tikslu sukelti fondą Pasaulinės Parodos metu įvykstančiai rugsėjo 10 dieną Lietuvių Dienai. Visuomenė suprasdama kilnaus tikslo parengimo svarbą tikrai įvertino. Publikos atsilankė gana skaitlingai, apie 200. Dalyvavo didelis būrys lietuvių profesionalų, biznierių ir gausingas skaičius jaunimo. Vakarui garbės suteikė savo atsilankymu ir pasisvečiavimu generalinis konsulas New Yorke ponas J. Budrys su žmona. Taipgi atsilankė ponai Simučiai, Garšvai, Strumskiai, Buivydai, Šimėnai, Karveliai, Paulauskai, Baltai, adv. K. Jurgėlos, Treiniai, dr. A. Šliūpaitė, V. Uždavinys, J. Laučka, K. Vilniškis, A. Povilanskas ir daugelis kitų, kurių Jūsų reporteriui nėra galimybės visų išvardinti. Vienu žodžiu, šiame parengime dalyvavo lietuviai stiprūs "iš pečių" ir širdies. Kažin kur buvo "išgaravę" ponai Mikalauskai ir Atkočaičiai. Pastarųjų ketvertukės tikrai buvo pasigėsta.

Aiškiai matyti, kad Moterų Vienybės parengimai yra tikrai mėgiami ir skaitlingai visuomenės lankomi. Šis parengimas dar kartą aiškiai tai įrodė. Moterų Vienybės organizacija lietuvių visuomenės pageidavimą pildo ir jųjų norą pilnai užganėdina.

Į parengimą buvo atvykę svečių ir iš New Jersey valstybės, kaip iš Elizabeth'o, Newarko ir kitur. Dalyvavo svečių iš New Yorko ir Brooklyno aplinkinių kolonijų. Matyti, kad Moterų Vienybės parengimai randa atgarsio ir gyvaus pritarimo visoje lietuvių masėje.

Vakaras buvo pamargintas įvairumais. Buvo "skrajojamasis paštas". Daugiausiai gavusieji laiškų laimėjo kontestą. Daugiausia "meilės prisipažinimo" laiškų gavo p-lė Valukaitė, ponia Šimėnienė ir ponia Jurgelienė. Vakaro karalaite išrinkta p-lė Valukaitė ir karaliumi J. Grajauskas.

Šokiams griežė modernus Nakties Pelėdų orkestras, vadovaujant Jonui Navickui, kurio vedamasis orkestras kiekvienu kartu įgauna vis daugiau populiarumo. Buvo griežiama įvairių šokių, kaip lietuviškų taip ir angliškų. Tai sveikintinas ir girtinas reiškinys.

Šio vakaro surengimo kreditas priklauso panelėms Manitai Garšviūtei ir Barbarai Pociūtei. Jos buvo vakaro rengimo komitete ir padėjo nemažai triūso. Joms tenka pareikšti padėkos žodį už sumanumą suteikti publikai gražios pramogos.

Visas gautasis vakaro pelnas eis Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienos rengimo fondan. Tai kultūringas darbas, kurį Moterų Vienybės organizacija pirmoji pradėjo rūpintis. Sveikintina!

Panašių pramogų ir pasilinksminimų pageidaujama ir laukiama daugiau.

Buvęs

DOMĖS NAMŲ SAVININKAMS

Didžiojo New Yorko lietuvių namų savininkų organizacijos labai svarbus susirinkimas įvyks šį penktadienį, vasario 10 d. 7:30 val. vakare, Pijaus Shalinsko grab. įstaigoj, 84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.

Šiame susirinkime bus svarstoma gub. Lehmano įnešimas, kad kiekvienas namų savininkas mokėtų ekstra po vieną dolerį nuo kiekvieno $1,000 jo namo įkainuotos vertės valstybės iždan, tai yra, virš tų mokesčių, kurie yra mokami miestui. Bus diskusuojama ir kiti namų savininkams svarbūs reikalai, kaip "Mortgage Moratorium", nauja namų įkainavimo tvarka, protesto periodas ir kt.

Taigi yra labai pageidaujama, kad visi nariai atsilankytų į virš minėtą susirinkimą, nes reikės priimti labai svarbias rezoliucijas, kurias apsiėmė paruošti adv. Cl. Voketaitis ir išrinkti valdybą. Yra kviečiami atsilankyti ir ne nariai namų savininkai susipažinti su šių dienų uždaviniais ir prisidėti prie organizuoto veikimo. Lauksime!

Valdyba

MIRĖ

Vasario 3 d. Kings County ligoninėje mirė Beatrice Collier, 58 metų amžiaus. Gyveno 264 Union Ave., Brooklyne. Kūnas randasi pas laidotuvininką Juozą Garšvą.

Laidotuvės įvyko vakar, iš Angelų Karalienės bažnyčios į Šv. Trejybės kapines.

Vasario 5 d. mirė Michael Savage, 62 metų amžiaus. Velionis gyveno 202 Etna St. Brooklyne. Laidotuvės įvyks šiandien, vasario 8 d. į Šv. Jono kapines. Kūnas pašarvotas namuose.

Abiejų mirusių laidotuvių reikalais rūpinasi graborius Juozas Garšva.

Tel. Market 3-5357
Michael Akialis, Jr.
Laidotuvių Direktorius
195 Adams St., Newark, N.J.

KLUBO VEIKLA IR GYVAVIMAS

NEWARK, N. J. — Pereitas pirmasis šias metais Lietuvių Demokratų Klubo susirinkimas buvo gana skaitlingas narių atsilankymu. Susirinkime buvo svarstoma ir diskusuojama įvairiais klubo klausimais. Iš anksto nutarta surengti didelį išvažiavimą pavasario metu į gamtą.

Buvo išrinkta nauja klubo valdyba, kuri pasižadėjo gerai darbuotis klubo gerovei.

Sekantis Lietuvių Demokratų Klubo susirinkimas šaukiamas trečiadienį, vasario 8 d. 9 val. vak. Šv. Jurgio Dr-jos salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J.

Pranešama, kad klubo susirinkimai visada įvyksta kas antrą mėnesio trečiadienį.

S. J. Žilionis

NORIMA PERIMTI ELEKTROS GAMYBĄ

New Yorko miesto burmistras La Guardia New Yorko miesto gyventojams numato elektros naudotojams padaryti lengvatas nuo 59th St. iki Battery Park, Manhattan. Šitas visas plotis sudaro tirščiausią įvairių verslininkų gyvenimą. Jiems prisieina gana daug pinigų išleisti elektros naudojimui.

Kada privatinė elektros gamybos korporacija nebenori padaryti nuolaidos mokėti už elektros sunaudojimą, tai burmistras projektuoja to viso ploto elektros gamybą perimti miesto žinion.

Jis tikisi, kad miesto savivaldybės taryba jo tą tikslą perleis. Bet kada jam reikės susitikti su Albany's kongresu, tai nežinia, kas galės atsitikti. Jis numato, kad republikonai daug pasipriešins.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

NIEKAMET MANE DAR TAIP NEKANKINO PERŠALIMAS KRUTINĖJE. MANO KRUTINĖS MUSKULUS TAIP SKAUDĖ, KAD NEGALIU GAUTI NĖ MINUTĖI PALENGVINIMO.
AŠ ŽINAU KO JUMS REIKIA PALENGVINIMUI TŲ MUSKULŲ SKAUDĖJIMO. PAIN-EXPELLERIS! ĮGERAI IŠSITRINKITE SAVO LINIMENTŲ IR NUSISTEBĖSITE KAIP GREITAI SKAUSMAS PALENGVĖS.
Naudokite tą linimentą, kurį jūsų tėvai ir tėvų tėvai naudoja nuo 1867 metų palengvinimui muskulų skaudėjimo. Nusipirkite bonkutę Pain-Expellerio su Inkaru ant dėžutės pas savo vaistininką.
PAIN-EXPELLER
TRADE MARK REG. U.S. PAT. OFF.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
arti Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Angliai! Angliai!
Pirkite Anglius Dabar!
LISAUSKO ANGLIŲ CO.
335 Union Avenue,
Dabar siūloma pirkti
Blue Coal
Telefonuokite tuojau
EVergreen 7-7550
Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
savininkas
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA — LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4 TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTĖMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 4 7142

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 *Koplyčia Laidotuvėms*

ESTATE of A. J. VALANTIEJUS
T. FRED LEFEVRE, Manager
54-41 72nd STREET, MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone NEwton 9-4464 & MIchigan 2-1717

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RODZEVICZ
(A. Radzevičius)
Tel.: Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Phone STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 UNION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS DRĄSUOLIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

92. Sargai atvilko iš lušnų daktarą Brooks su Bobu. Visus baltuosius sustatė į eilę ir apstojo iš visų pusių ginkluoti kariai. Kagunda pradėjo vesti visą procesiją prie milžiniško medinio stabo, iškilmingai giedodamas: Šiandien aukosime Medžių Dievui penkis žmones penkis žmones.

Girdėdamas Kagundos žodžius Jeffas pradėjo šaukti: "Kaip penkis? Kodėl penkis? Juk tu negali žudyti manęs! Ar nesakė tau kareiviai, kad aš partrenkiau Tarzaną ant žemės ir padėjau kareiviams jį suimti? O tu pats ar nepažadėjai man gyvybę ir didžiuosius deimantus už sugautą Tarzaną?"

Dirstelėjęs į Jeffą raganius gudriai nusijuokė: "Ar tu manai, kad Kagunda kvailys? Dėl ko aš tau turėčiau duoti deimantus, jei galiu jų ir neduoti? Bus daug geriau, jei suvalgydysiu aš tave Medžių Dievui kartu su kitais belaisviais: ir mūsų galingasis dievas džiaugsis ir deimantai mums liks!"

Jeffas bandė visaip priešintis, bet procesija prisiartino prie stabo. Kagunda davė ženklą ir ginkluoti kariai užlipo ant tiltelio prie stabo snukio. Paskui, vienas po kito, pradėjo lipti kopėčiomis suimtieji: aukštyn, aukštyn į laukiančius baisius mirties nasrus! Į laukinių dievo nasrus.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje